

...sse
...n,
...sa 55.

...bejárati utcai
...ga-u. 45. 2350

...Keszthely-
...villa lakások
...söröngy teljes
...kétmillió. Ér-
...18. 2344

...1-2 személy
...6. Hunyadi-u.
...2343

...ló teljesen be-
...Király-utca 5.
...2342

...tetésre 40 hold
...metni Szücsnél.
...2341

...k kiválóan
...al kerítéssel
...látott Szó-
...elek, halál-
...ben vagy
...g bárbeadó.
...ai 25. alatt.

...lakás utányo-
...dóban. 2339

...kiadó, esetleg
...Ótalmom-u. 1.
...2331

...kiadó. Barthvá-
...2330

...a tízmillió ko-
...sra. Cím a ki-
...2316

...tudomásukra
...seimnek, hogy
...ttam Szepes-
...tt. B. pártfo-
...s kovácsmester.
...2315

...hitelek
...csó kamat
...ósi
...bankháza
...39.

...szoba konyhá-
...ban. 2314

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1925. június 17.

Felolós szerkesztő: Farkas Lajos. — Szer-
kesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon:
10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-
hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és
nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K,
1/2 évre 210,000 K, 1/3 évre 105,000 K, 1 hóra
35,000 K. Kétföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 133. szám.

Bethlen beszámolt a nemzetgyűlésen genfi útjáról

Nyolcvankétfélmillió aranykorona jut beruházásokra — Rendezték a tisztviselők és nyugdíjasok ügyét — A napirendi vitánál nyilatkozott a miniszterelnök a Beniczky-ügyről — Peyer szerint a gyilkosok ki vannak derítve

Budapest, június 16.
Politikai körökben óriási feltűnést keltett, hogy a legitimista csoport tagjai nem jelentek meg a nemzetgyűlésen, amikor Bethlen a Beniczky-ügyről beszélt. A parlament folvosain sokat beszéltek arról a látogatásról, amelyet Andrássy Gyula gróf tett Friedrich társaságában szombaton Vass Józsefnél, ma pedig Anponyi gróf a miniszterelnököt kereste fel. Az a vélemény alakult ki, hogy a legitimisták Beniczky szabadlábrahelyezését akarják biztosítani és ezért nem akarják Bethlen helyzetét megnehezíteni.

A miniszterelnök egyébként szerdán keresi fel Horthy kormányzót. Ugy látszik, hogy Bethlen helyesebbnek tartotta, ha csak parlamenti nyilatkozata után rejterél genfi útjáról Horthy kormányzónak.

Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzetgyűlés mai ülésén 12 órakor felszólalt Bethlen István miniszterelnök és jelentést tett genfi tárgyalásairól. Elmondta, azért ment ki, hogy összhangot keressen a magyar kormány és a népszövetség között.

Belpolitikáról most nem nyilatkozik. Felhívja a nemzetgyűlés figyelmét a kisanant kedvezőtlen kritikájára, a meivet eltávolozása után Románia képviselője és hozzá csatlakozva a többi kisanant-állam képviselői a magyar bírság egyes tételeit fölött gyakoroltak. Azt is tisztázni kellett s fel kellett világosítani a tárgyaló felelt, hogy a magyar költségvetés változamai kell a jövő évben, egyben-másban többet fővenni, másrészt egyes fővedelmi tételeket leszállítani.

A kormány azt tervezte és tervezi, — folytatja, — hogy elsősorban a forgalmi adót fogja leszállítani. (Nagy helyeslés az egész Házban.)

A forgalmi adót az eddigi 3 százalékról 2 százalékra kívánjuk leszállítani. Felkiáltások a baloldalon: Kevés! Bethlen István gróf miniszterelnök: Szándékunkban van továbbá leszállítani a házhasonrészesedést az eddiginek a felére.

Zajos felkiáltások a baloldalon: Az egészet el kell törölni! A fővedelmi adót nem szüntetik meg. Hanem ki akarjuk tágitani azt az értékhátart, amelynek keretében a fővedelmi adó kirovása történik.

Azért mentünk Genf-be, hogy a költségvetés bemutatásával tanúbizonyságot adjuk annak, hogy Magyarország a szandási programot nemcsak betartja, de végre is hajtja. Felkiáltások a szocialdemokratákon: Ehhallál! Bethlen miniszterelnök: Nem mesze vagyunk már attól az időponttól, amikor a szandási programot teljesen be kell fejezni. A kormány 1926 július 1-re tervezte a szandás betelezését, a bírság egyensulya azonban máris helyreállt.

A tisztviselői fizetések emelése és a menekült tisztviselők segélyezése tekintetében a Népszövetség kikötötte, hogy ez az emelés ne okozzon differenciát az 1925-1926. évi bírságban, és ne kelljen ezért újabb adókat behozni, hogy a tisztviselők létszámában, utabban csökkenés következék be és progresszívítás vétségé alapul a jövő szempontjából, valamint hogy az adminisztráció is egyszerűsítessék, a főesleges intézmények lebonthatásával és más intézmények összevonásával és ezen az alapon bizonyos takarékossgot vigyünk keresztül. Bizonyos összehasonlítási táblázatot is kért a Népszövetség, hogy hogyan viszonyulnak a köztisztviselői fizetések a ma-éntisztviselői és más államok köztisztviselőinek javadalmazásához. A magyar kormány a kitűzött feltételeket teljesítette, teljes mértékben megteletünk ezeknek a feltételeknek.

Az a bírság melyet a pénzügyminiszter már legközelebb fog betéricszenteni huszonhétmillió aranykorona teljesleget mutat, be nem számítva a tisztviselői fizetésemelést, de ezt beszámítva sem dehités ez a költségvetés.

A takarékosági bizottság a tisztviselői létszámesökentéssel kapcsolatban 2750 főnyi létszámesökentést hozott javaslatba, ezenfelül a közigazgatási reform után még 3000 főnyi esökentés nem B-listák után történnék, hanem főleg a megiresedett állások be nem töltésével. (Zaj a baloldalon.)

Felkiáltások: Ez a kihalási rendszert! Bethlen miniszterelnök: Az a megakartás, amelyet ezenfelül el fogunk érni 15 millió aranykorona körül mozog. Tekintettel arra, hogy a státus rendezéséről is szó van, egyúttve 20 százalékos fizetés emelést kértünk a népszövetségtől.

Ehől 15 százalék a lineáris fizetés-emelés, 5 százalék pedig a státusrendezéssel kapcsolatos kiadás. A legutóbbi státusrendezés következtében előállt az a helyzet, hogy a felsőbb osztályokban aránytalanul nagy a tisztviselők száma (Zaj a baloldalon.) Felkiáltások: Most is szoporiták! Bethlen miniszterelnök: Nem mi okozzuk ezt. A mi feladatunk az, hogy a státusrendezés után a normális állapotokat helyreállítsuk. Ez is természetes, hogy bizonyos fizetés-emeléssel jár.

Ezért kértük a 20 százalékos fizetésemelést. Ennek megfelelően döntött a népszövetség és a hozzájárulást megadta. Ennek a döntésnek a jelentősége a tisztviselők szempontjából nagyobb, mint volt, néhány hónappal ezelőtt, mert tulajdonképpen ma ez nem huszszázalékos, hanem harminszázalékos fizetés-emelésnek felel meg.

A szorzószám, amellyel a bírságban dolgoztunk, 17000-ról leszállított 14200-ra, ami körülbelül 17 százalékos javulást jelent. Ennek megfelelően az utolsó hónapokban az indexszámok is

megfelelő javulást mutatnak, ez a javulás most már körülbelül 12 százalékosnak jelentkezik. És várható, hogy a jövőben a pénz értékének megfelelően fog emelkedni. Kértük a Népszövetséget, hogy a fizetések megállapításánál ne vétségék figyelembe az a pénzüjavulás, amely a számlálás óta beállott. Ennek a kérésünknek a Népszövetség eleget tévén, azt mondhatjuk, hogy ezen a réven a tisztviselői kar javuláshoz jut.

A tisztviselői kar körülbelül 30 százalékkal fog jobban állni, mint a szan lás kezdetén. Leudvai-Lehner István: Kár, hogy ők nem tudnak róla! Bethlen István gróf miniszterelnök: A népszövetség előtt is rámutattam arra, hogy a magyar tisztviselői kar jogos igényeinek kielégítése szempontjából nem 15-20 százalékos, de legalább 40 százalékos emelésre van szükség.

azonban ezt természetesen a magyar kormány csak fokozatosan képes keresztülvinni. (Helyeslés az egységspárton.) Malasits Géza: Tansót kapnak, de fizetést nem. Mi lesz a nyugdíjasokkal, özvegyekkel és árvákkal? Klárik Ferenc: És a munkanélküliekkel?

Bethlen István gróf miniszterelnök: A nyugdíjasokról is kívánok szólni, mert ennek a kérdésnek a megoldása szorosban összefügg annak a megterhelésnek a kérdésével, amit a menekült tisztviselők a magyar bírságára nézve jelentenek.

A menekültek számát körülbelül 350 ezerre becsülik. Míután a régi Magyarországának összesen 63 ezer nyugdíjasa volt, Csonkamagyarországnak legfeljebb 30 ezer nyugdíjas terhért kellene viselni. Ezzel szemben 98 ezer nyugdíjast kell fizetni a magyar államnak. Ennek a kihatása pénzben kifejezve 41-42-48 millió aranykoronát jelent csak mint pluszt. Ez olyan nagy teher, a mely bírságunknak körülbelül 10 százalékat emészt fel. Ez a körülmény lehetetlenné tette a magyar kormányra nézve azt, hogy a nyugdíjogosultak igényeit honorálja, mert fennáll az a veszély ma is, hogy a fölünk elcsatolt területekről tömegesen löhertnek át a jövőben is olyan tisztviselők akik nyugdíjra igényt tartanak. A Népszövetség előtt rámutattam ennek a kérdésnek a veszélyére. A Népszövetség még nem hozott döntést, azonban már az a tény, hogy a Népszövetséghez fordultunk lehetővé fogja tenni bizonyos mértékig, hogy új tárgyalást kezdünk azokkal a szomszédokkal, akikkel eddig megkegyezést nem létesíthettünk.

Csehszlovákia külügyminiszterével Geniben meg is egyeztünk, hogy ezeket a tárgyalásokat meg fogjuk kezdeni. Márciusban a Népszövetség előtt már rámutattam arra, hogy az új Magyarország bírságaihoz mindössze 12 millió aranykoronát vettünk fel beruházási célokra. A Népszövetség elvi döntését kértem abban az irányban, hogy

a kölcsön fel nem vett és el nem használt részelt beruházásra fordíthatassuk.

Az egész közgazdaság, a mezőgazdaság is ugyszólván forgatóke nélkül áll, a külföldi tőkének közgazdasági életünkbe való bevitela és hasznosítása emimens fontosságú. Eppen a pénzügyi helyzetünk helyreállítása érdekében rendkívüli mértékben voltunk kénytelenek igénybe venni a belföldi tőkét. Hiszen a múlt esztendőben 700 milliórd kényszerkölcsönt vettünk fel. Felkiáltások a szelsőbaloldalon: Érezzük az egész vonalon! Kényszerkölcsön és kényszerkegyesség édes testvérek! (Állandó zaj, az elmők esőngét.)

Bethlen gróf miniszterelnök: A Nemzeti Bank részvényeinek jegyzése is 30 millió aranykoronát vont el a tőkéből. Ha tekintetbe vesszük továbbá azt, hogy 30-50 százalékos kamatot számítanak a vidéken, bizonyítva van, hogy milyen tőkehiánnyal küzdünk. A háboru előtt Magyarországon Csonkamagyarországon területét számítva, beruházásokra 70-80 millió aranykoronát fordított Tizenegy év óta ugyszólván nem történt beruházás. Vállalataink, fizemeink elhanyagoltak, fizemeinknek nemcsak forgótőkékük hiányzik, de berendezésük is pusztul, egyre jobban pusztul a tőkehiány miatt. Ennek megfelelően

százmillió aranykoronára rugó beruházási programot dolgozott ki a kormány. Szüksége van az üzemeknek és a mezőgazdaság különböző ágának is beruházásokra, hogy hóna alá nyuljunk az építőiparnak, hogy az utakat és a hidakat megjavítsuk. Azt kértük a Népszövetségtől, hogy tegye szabaddá a felét azoknak az összegeknek, amelyeket a deficit fedezésére kértünk, amelyekre azonban nem volt szükség. Ez ötven millió aranykoronát jelent.

Kértük továbbá azt is, hogy társuljon hozzá a múlt év budgetális fölöslegének erre a célra leendő felhasználásához. A Népszövetség hozzájárult, hogy az 1925-26. költségvetési év első feléből 30 millió aranykoronát használjunk fel erre a célra és a memviben decemberben a költségvetési kimutatások megfelelően a várakozásoknak a kölcsön további részét is folyóvá tették.

Egvelőre tehát beruházásokra rendelkezésre áll körülbelül 70 millió aranykorona. Ebben nincs benne az a 12 millió, amely összeget a költségvetésbe már felvettünk. Ezzel összesen 82 milliót fordíthatunk beruházásokra.

A bukaresti konferencián két vád hangzott el ellenünk: az egyik az, hogy Magyarország tékozosia a pénzt, a másik pedig az, hogy Magyarország bírságában olyan tételek szerepelnek, amelyek nem azokra a célokra fordíthatnak, mint amilyeneket a bírság megjelöl, hanem titkos katonai célokra. A márciusi ülésen kiadták ezeket a vádpontokat a főbiztosnak, hogy azok alapján felülbírálhassa Magyarország költségvetését.

A népszövetség ülésén kritika tárgyává tehető mindaz, ami a főbiztos hatáskörébe tartozik, de nem vonható kritika alá az, ami nem tartozik a főbiztos hatáskörébe és ami felett a kritika gyakorlása tehát Magyarország szuverén jogait sérti.

De hogy Magyarország igazát bizonyíthatassam, a főbiztos urat felszólítottam, hogy jelentését megtegye. A főbiztosnak két pontra kellett nyilatkoznia: Az egyik az, hogy pazarló-e Magyarország, másik az, hogy fordítjuk-e a bírság egyes tételeit rejtett katonai célokra. A főbiztos a leghatá-

rozottabban megállapította azoknak tarthatatlanságát. (Nagy, tüntető taps az egységspártnak.)

Malasich Géza: Éljen hazánk legjobb patrónája: Smiti Jeremiás.

Bethlen gróf miniszterelnök: Az ország hitele rendkívüli módon függ attól, hogy milyen jelentést tesz a főbiztos s minthogy ez kedvező volt, a legkedvezőbb eredményről számolhattam be a nemzetgyűlésnek.

Az egységspárt feláll és tüntetően tapsolja Bethlent. A Wolff-párt tagjai is tapsolnak, de ilye maadnak.

Huszár Károly felfüggeszti az ülést.

A nők választójoza

Az ülést háromnegyed kettőkor nyitja meg újból Zsitvay Tibor alelnök. Következik a 2. §. tárgyalása.

Kéthly Anna úi szöveget ajánl az első bekezdéshez. A nők választójozával kapcsolatban megemlíti, hogy a paragrafus arra alkalmas, hogy a dolgozó nép asszonyait kirekessze a választójozóból. Kifogásolta a 30 éves korhatárt. Szóvá teszi a veszedelmesen emelkedő gyermekhalandóságot és azt mondja, gyv

a magyar közegészségügy való-
ságos dsungel.

Létay Ernő: A nők választójoza-

Bethlen nyilatkozik a Beniczky-ügyről

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök Rupert indítványával kapcsolatban, amely ugy szól, hogy tűzzék napirendre azt a bejelentést is, a melyet a genfi tárgyalásokról ma tett a nemzetgyűlésnek, kéri a Házat, hogy azt az indemmitás tárgyalásával kapcsolatban tegyék meg, ami, reméli, néhány nap múlva bekövetkezik.

A parlamenti bizottság kiküldéséhez nem járulhat hozzá. Nem volna helyes parlamenti prakszis, ha a bíróság elé tartozó ügyeket parlamenti bizottságok utján akarnának elintézni. Ha a nemzetgyűlés azt tapasztalja, hogy a bíróságok nem állanak a helyzet magaslatán, akkor a törvényhozás kötelessége a jogrend helyreállítására alkalmas eszközöket igénybe venni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az illetékes bíróságoktól elvonjanak olyan ügyeket, amelyek hozzátartoznak.

Beniczky vallomása két részből áll. Az egyik perfid támadás a kormányzó ellen, a másik pedig a tanuvalomás, amely azonban semmi újat nem mond. Teljesen helyesli az az intézkedéseket, amelyeket dr. Vass József tett és kijelenti, hogy a magyar kormány a yegsőkig el van szánva a legszigorubb eszközök igénybevételére is, hogy a kormányzó tekintélyét megvédje.

A szavaknál a kormánypart feláll s hosszasan tapsolva tüntet a kormányzó mellett.

Felkiáltások a baloldalon: Szolgalelkűek!

Válaszol Beniczky vallomásának arra a részére is, amely az ő szemlélyével foglalkozik.

Mindenki tudja, hogy abban az időben bizonyos ellenforradalmi cselekmények történtek, amelyeknek nagyrészt a közvélemény a katonai különítményeknek tulajdonította.

Gróf Andrássy Gyulával lement Siófokra azért, hogy a fővezér figyelmét felhívják arra, hogy a közvélemény ezeket a cselekményeket bizonyos katonai különítményeknek tulajdonítja és ott a fővezér intervencióját és szigorú fellépését kérték, ha ez behatározódik. Természetes, hogy öt év múlva minden egyes szóra, amit

nak kiterjesztését kívánja. Módosító javaslatot tesz, mely szerint a 30 éves korhatárt 24 évre szállítsák le és hat elemi helyett csak négy elemi követeljenek a nőktől.

A következő felszólaló Szakács Andor, aki azonban a tanácskozásképeség megállapítását kéri.

Az elnök kijelenti, hogy a Ház nem tanácskozásképes és az ülést öt percre felfüggeszti.

Szilágyi Lajos: Ime, a nyolcórás ülések.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. Javasolja, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt 10 órakor tartassák a mai napirenddel.

Várnay Dániel indítványozza, hogy a holnapi ülésre tűzzék ki Nagy Vincének a parlamenti bizottság kiküldésére vonatkozó indítványát és az államtanács szervezéséről szóló indítványt. Az igazság érdekében a formai jogszabályokon is túl kell tenni magunkat.

Erődi-Harrach Tihamér kijelenti, hogy a kormánypart is az igazságot akarja, azonban a formai jogszabályokon nem tehetjük túl magunkat.

Rupert Rezső Várnay Dániel indítványát fogadja el, hozzátéve azt, hogy a napirend harmadik pontjától tűzzék ki a miniszterelnök mai beszédének megvitatását.

mondott, vagy amit más urak mondtak, nem tud emlékezni. Egyre azonban emlékezik és ez az, hogy a kormányzó semmi olyant nem mondott, amiből csak a legtávolabbról is arra lehetett volna következtetni, hogy ezeket a cselekedeteket helybenhagyja, vagy arra a maga részéről indítókat ad.

A kormány teljes garanciát vállal a nemzetgyűlés előtt, hogy az, amit mond, ugy is fog történni; minden nyomot, amelyre rávezetnek, a végsőkig kivizsgál és a legráttalamból fog minden egyes hatóság eljárási uty irányban, hogy a bűnyüvre világosságot derítsenek. Ha azok a képviselők, akik azt állítják magukról, hogy erről az ügyről bizonyos titkok birtokában vannak, és nem tesznek vallomást a bíróság előtt, bűnállástólókká válnak. Ha nem mentette volna fel Beniczkyt a titoktartás alól, azt mondták volna, hogy ő a bűnállástóló. A kormányzó volt az, aki a kormányvnl sürgette a felmentés megadását. — Mindazok a kombinációk tehát, amelyek egyesek a dolgokhoz fűztek és amelyek odairányultak, hogy ez az a mód, amelynek segítségével Bethlent el lehet választani a kormányzótól, tévesnek bizonyultak.

Igy áll a dolog egy levéllel is, amelyet még senkisémet látott, de amely állítólag egy zsebben rejtőzik. Azt mondják, hogy létezik valami Pomszobny-féle levél, amely szerint olvasni igért volna, hogy alkalmas időben a magyar kormányzó el távolítja helyéről és magát ülteti helyébe. Kénytelen ezt a dajkamesét megcáfolni.

A magyar közvélemény, amely utálja ma már a forradalmi és ellenforradalmi cselekményeket egyaránt, rácsap majd az asztalra és azt mondja: Elég volt, ennek a nemzetnek élnie kell és élni fog. Ha az urak (a miniszterelnök a szociáldemokraták felé mutat) nem is akarják.

Urbanics Kálmán csatlakozik az elnök napirendi javaslatához, amit a Ház többsége el is fogad.

Huszár Károly: Szilágyi annak idején azt mondta, hogy a Huszár-kormánynak is része van a Somogyi-ügy eltussolásában. A gyilkosság idején nem találkozott olyan hivatalos tényezővel, aki megbotránkozással ne nyilatkozott volna erről a gyilkosságról. Szükségesnek tartották, hogy a forradalom idején divatba jött gyilkosságoknak egyszer és mindenkorra véget vessenek.

Pikler Emil: Nem kellett volna éljenezni a háborút.

Huszár Károly: 1914-ben a szocialisták megszavazták Németországban a hadi hiteleket.

Peyer Károly: Németországot megtámadták!

Huszár Károly: A mi háborunk is reánk kényszerített élet-halál harc volt. — Miniszterelnöksége alatt Beniczkytól sem hallotta, hogy a gyvnu olyan irányban terelődött volna, mint amilyen az Az Újságban megjelent vallomásban van. Ugy látja, hogy itt nem annyira a büntény ki-

nyomozásáról van szó. Mondjanak le azonban arról a reményről, hogy a magyar közvélemény parancsszóra Horthy Miklós fejét szállítsa.

A magyar szociáldemokratapárt ellene volt a háborus uszításnak

Peyer Károly: A történelem fogja majd megállapítani, hogy a háboru előidézésében az antantnak, vagy a központi hatalmaknak jutott-e nagyobb szerep. Annvit azonban megállapít, hogy

Huszár a háboru első napjaiban nagy tevékenységet fejtett ki és élén állt azoknak, akik azt kiáltották: Éljen a háboru. A magyar szociáldemokrata párt mindenkör állást foglalt a háboru ellen s ha benn lettek volna a parlamentben, vállalták volna azt a népszerűtlen szerepet, hogy ellenezék a háborút.

En a magam részéről a kommünt is mindig helytelenítettem.

Huszár Károly: Engem internáltak a kommün alatt!

Szeder Ferenc: En pedig három hónapig voltam internálva!

Peyer Károly: Legyen nyugodt Huszár képviselő ur, ön azt az öt hetes internálást nagyon jól kamatoztatta. A kommünben a polgári társadalom teljesen germetelenül viselkedett s azok, akik ma a legagresszívabbak, szolgálták a kommünt.

Tomboltak és ordítottak a sirdar halálaitól gyilkosai az ítélet kihirdetése után

Londoni tudósítónk jelenti: Egy kairói rövid távirat már hírül adta, hogy Stack angol tábornoknak, Egyiptom volt angol főbiztosának gyilkosait halálra ítélték. Most erről az ítéletről a következő részletet jelentik: Több napi tárgyalás után hozta meg a kairói esküdt-bíróság az ítéletet a sirdar gyilkosai ügyében, ami azzal végződött, hogy nyolc vádlottat halálra ítélték. A vádlottak padján a következők ültek: Shafik Mausul volt képviselő, a két Enayat-testvér, Ibrahim Mussa, Ali Ibrahim, Rathep Hassan, Mahamud Rashed, Mahud Ismail, azonkívül a sofför, aki a gyilkosok autóját vezette. Az esküdtbíróság a nyolc fővádlott mindegyikét halálra, a soffört pedig két évi fogságra ítélte. Amikor az ítéletet kihirdették, a vádlottakon, akik ugy látszik, hogy nem voltak elkészülve a halálos ítéletre, rettenetes izgalom vett erőt. Az egyik vádlott, Ibrahim Mussa, elkezdett jajveszékeln, aztán valósággal ordított.

Az Enayat testvérek valósággal örjöngtek és rázni kezdték azt a rácszatot, amely őket a közönségtől elválasztotta. Három elítelt keservesen sirni kezdett, csak Shafik Mausul, a volt képviselő és Mahud Ismail maradtak nyugodtan. A volt képviselő csendesíteni igyekezett társait, Mahud Ismail pedig a hallgatóság körében levő társainak mosolyogva integetett oda, mintha azt akarta volna mondani, hogy ne féljenek. A vádlottaknak tizennyolc nap áll rendelkezésükre a felebbezéshez, azaz, hogy tulajdonképpen, miután esküdt-bírósági ítéletről van szó, nem is felebbezhető meg az ítélet, hanem csak a semmisítőszékhez lehet folyamodni és ez csakis alaki okokból semmisítheti meg az ítéletet. A bajram-

Nem lehet összehasonlítani az Adler-féle gyilkosságot a Somogyi-Bacsó-gyilkossággal, mert Adlernek a tett után első szava az volt: Tessék engem letartóztatni! Tehát vállalta tettének következményeit.

Nem akar válaszolni a miniszterelnök kedélykedésére, mellyel a pártját szórakoztatta. Nem lehet politikát belevinni gyilkosságok kiderítésébe.

A gyilkosok ki voltak derítve. A leghatározottabban visszautasítja a miniszterelnöknek azt a vádlást, hogy ők bünnállástólók volnának. Beniczky megnevezte a takt, miért nem hallgatták ki ezeket?

Nagyon jól tudjuk, hogy az Ostenburg-különítményt az ügyből kifolyólag áthelyezték Szekesfehérvárra. Huszár nem mentes teljesen a vád alól, felelőssége terheli annyiban, hogy tisztában kellett volna lenni azzal, hogy ő nem tud a terrorral szembeállítani, tehát le kellett volna mondania a miniszterelnökségről. Amak idején kötelessége lett volna a Clark-féle egyezményt megtartani. Jellemző, hogy amikor ők kiléptek a kabinetből, Huszár kijelentette, hogy ha ott hagynak a kabinetet, nem vállalhat felelősséget az életükért.

A megtorlásnak el kell jönni s ha a kormány akarja, huszonnegy órán belül előhöz.

Huszár Károly hangoztatta, hogy neké kötelessége volt a helyén maradni.

Ülés vége egytized 9 órakor.

ünnap következtében azonban az ítéletet egy hónapon belül semmiesetre sem lehet a vádlottakon végrehajtani.

Balkán és színház

Belgrád, jun. 16.

A belgrádi lapok néhány napja mind sötétebb színekben festi a belgrádi nemzeti színház sulyos helyzetét. — A Vreme nagy cikkben foglalkozik a belgrádi színház sulyos helyzetével s azzal a fejtélenséggel, amely a színházban uralkodik. Ez alkalommal a miniszterhez igen közel álló Vreme érdekes kulisszatitkokról rántja le a leplet és többek között ezeket írja:

„A nemzeti színházban, amely ötven éve szolgálja a szerb kultúrát, bosszantó fejtélenség kapott lábra. A gépezet felmondta a szolgálatot és a csőd elkerülhetetlen. Az igazgatóság tekintelve a minimumra szállott le, ami maga után vonta a tagok nemtorródomságát a színház ügyével szemben. A színházok ökölbe szorított kezekkel rohantak be az igazgató szobájába, durván leszidták a színház vezetőjét s nem egy esetben sztrájkokkal fenyegetőztek, sőt az sem ritkaság, hogy az előadás alatt veréssel üesztgötek egymást. Ennek kétségtelenül a főoka az, hogy az igazgató nem szakember és nem tudja mihez kezdjen a színház és tagjai tekintélyének a visszaszerzésére.

A karkodás már a pénzügyi részre is áttért. Az igazgató önkényes határozatokat hoz, amelyeket a pénztár nem fogad el, a kiutalt pénzeket nem fizeti ki és a szemétkosárba hajtja a rendelkezéseit. Zsitóvic igazgató egyes színésznőknek nagy összeget utalt ki toalettivásárlásokra, amit ezek nem is használtak fel a hivatalosan jelzett célra. Az igazgató különben is közös háztartásban él egy színésznővel, akivel éjszakánként együtt mulatnak és ilvenkor főzik ki a mérész pénzügyi operációkat. A színház hitelező közül csak azok juthatnak pénzükhöz, akik jóban vannak az igazgatósággal, másoknak nem jut semmi a pénzügyminiszter által kiutalt segélypénzekből. Sokáknak másodsor is kifizetik a honoráriumot, tiótkban, anélkül, hogy arról az igazgatóságon kívül bárki is tudna. Az igazgató kiutal magának naponta különböző honoráriumokat, bár szerződése értelmében erre joga nincs.

Legutóbb a pénzügyminiszter 400 ezer dinár pótlékot állapított meg a színészeknek. Erről hivatalos iratot készítettek a színészek névsorával, amelynek alapján kiutálták az összeget. Ezt a listát az igazgatóság mek-

Utleveleket
leggyorsabban és legolcsóbban
vizumoztat
Máv. II. Menetjegyiroda
Piac-u. 56. Telefon 12-03.
Bel- és külföldi tirdök
képviselete.

KALAPOK
legolcsóbban
HERMAN és FRIEDMANNAL
Piac-utca 10.

hamisította és saját belátása szerint osztotta szét a közel félmillió összeget, anélkül, hogy azt valaki ellenőrizte volna.

Az igazgatóság igen misztikus módon liette ki ezt az összeget. A tagoknak egy üres ívet küldtek, hogy töltsék ki, mennyire tartanak igényt. Sok ilyen ívet elvesztett és vagy százezer dinár is eltűnt.

A Vreme persze végül intervenciót sürget, mert másként bekövetkezik a belgrádi nemzeti színház csődje.

A Burger-telepi munkáshalál ügyében helyszíni szemlét tart a törvényszék

Burger Béla és Weinberger Jenő Miklós-utcai fa- és gőzfűrészelepedőn 1924 április 12-én halálos szerencsétlenség történt. Az a gőzfűrész, mellyel ezen a napon Tar Ferenc gépész dolgozott, tolvajpad és védősíjak nélkül állt. A kellő óvintézkedések hiányában a gép egy hasábját Tar Ferenc gyomrának vágott. A munkás has-hártyagyulladását és szívbénulást kapott s e súlyos belső sérülések következtében Tar Ferenc néhány heti súlyos szenvedés után meg is halt.

A tulajdonosok ellen gondatlanul okozott emberölés miatt indult meg a büntető eljárás, melynek során 1925 május 22-én volt az első főtárgyalás a debreceni törvényszéken, azonban ezt a bíróság elnapolta.

Az ügy folytatásának főtárgyalása ma délelőtti volt kitérve a debreceni törvényszéken. A törvényszék a felek beadvényeivel el is határozta, hogy holnap délután négy órakor Sztankay Béla főmunkás szakiskolai igazgató, törvényszéki szakértő jelenlétével helyszíni szemlét fognak tartani a halálos szerencsétlenséget okozó üzemenél.

Elitelték a forradalom álmosdi fosztogatóit

Tíz álmosdi legény 1918 novemberében, meglehetősen ittas állapotban betört Bay Sándor földbirtokos otthoni kastélyába s nagy rombolás után nagy csomó értékes holmit rabolt össze. Revolvereikből egyre lövöldöztek, úgy, hogy a cselédség tehetetlenül állott velük szemben. Akadálytalanul hajtották így végre vállalkozásukat, amely alatt a cselédség vallomása szerint a kastély Budapestben időző urát is halálra keresték.

A csendőrség pár nap múlva már elfogta őket s a tíz legény: Menyhárt László, Tóth Lajos, Keresztési György, Miklósi Sándor és Lajos, Bihari Lajos, Pók Gábor, Horján Gábor és Krasznai József a nagyváradi törvényszék elé kerültek. Közben azonban Nagyvárad román megszállás alá jutott s így a fosztogató legények ügyét a debreceni törvényszék vette át.

Ma tárgyalta a Koháry-tanács a legények pörét, akik ittas állapotukkal védekeztek s azt állították, hogy rabolni nem akartak. A vádlottak közül Krasznai József csupán annyit ismert el, hogy a történetnél jelen volt, azonban a rablásokban nem vett részt.

Dr. Mező Sándor kir. ügyész vádbeszéde és dr. Aczél Jenő ügyvéd védbeszéde után a törvényszék 9 vádlottat rablás miatt 6-6 hónapi börtönrre ítelt, Krasznai Józsefet pedig csupán büntetésmentesnek mondotta ki bűnösnek s ezért 3 hónapra fogházra ítélte.

Felhívás. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének debreceni csoportja értesíti tagjait, hogy a Szövetségünk Balatonbogláron kedvezményes üdülést biztosított a kártársak részére 8-14 napig. Lakás teljesen díjmentes, az ételmezős pedig minimális összegbe kerül. Kérjük a kártársakat, akik el akarják menni, jelentkezni az egyleti helyiségünkben a titkárságunknál, a legsürgősebben. Vezetőség.

Sipos Gyula tábornokot a Palma-kép miatt 25 millió kártérítésre ítélték

Budapest, június 16. Ismeretes, hogy rövid idővel ezelőtt Kovács Béla dr., a híres Jacopo di Palma kép sok viszontagságon átment vásárlója kártérítési pert indított Sipos Gyula tábornok ellen huszonhatmillió korona és járulékaikért. Kovács ugyanis keresetét azzal indokolta, hogy Sipos tábornok a képet neki mint tulajdonát adta el és tekintettel arra, hogy az állam intervenciójára a képet neki vissza kellett adnia, Sipos tábornok az ő kárára jogtalanul gazdagodott. Sipos viszont azzal az indokollással kérte Kovács Béla kérelmének elutasítását, hogy ő mint műgyűjtőnek adta el Kovácsnak a képet abban a hiszemben, hogy Kovács azt nem fogja értékesíteni.

Nyíry bíró tárgyalta nemrégben ezt az ügyet és Kovácsot keresetével elutasította mert két oldalú rosszhiszeműséget látott fennforogni mindkét részről. Felelősséget folytán a büntető törvényszéken Göllner Frigyes tanácsa ma tárgyalta az ügyet.

Markosialvi Sipos Gyula tábornok is felszólalt a bíróság előtt és többek között a következőket mondta:

— Kovács dr. négy modern festményével oly feltétellel cse-

reltem el a képet, hogy azt ő megőrizni köteles. Kovács Béla dr. további eljárása rendkívül meglepett. Az én eljárásom nyílt, helyes és korrekt volt. Kovács Béla dr. felelőssége nyilvánvaló az ügyben, de ezt ő maga is beismerte Gál Jenő dr. ügyvéd előtt.

A bíróság hosszas tanácskozás után mellőzte a bizonyítás elrendelését és egyben kihirdette a törvényszék ítéletét.

Ítéletében a törvényszék megváltoztatta az alsófoku bíróság ítéletét és elmarasztalta markosialvi Sipos Gyula tábornokot, kötelezve őt 25 millió korona tőke 15 nap alatt teljesítendő megfizetésére Kovács Béla dr. részére.

Indokolásában kimondta a bíróság, hogy a tábornok és Kovács dr. között létrejött ügylet: vételiügyletnek és nem esereügyletnek tekintendő. A törvényszék indoklása a további során megállapította azt is, hogy mind a két fél tiltott esekelményt követett el a Jacopo di Palma kép körül.

Miután a törvényszék ítélete ellen jogorvoslatnak helye nincs, az ítélet jogerős.

A „Hiénák fejfájára“

Az Ébredő Magyarok Egyesületének pöre Feleky Géza ellen

Budapest, június 16. Feleky Géza szerkesztő, a Világ 1924. évi február 10-iki számában a Hiénák fejfájára címen cikket írt, amelyben azt fejtette, hogy

az Ébredő Magyarok Egyesülete a megtorlás gondolatának a hiénája.

Az ÉME szereti a gyilkosokat és dicsőíti a gyilkosságokat.

A budapesti büntetőtörvényszék Törekv-tanácsa félesztendővel ezelőtt, miután az Ébredő Magyarok Egyesülete perbefogta Felekyt, kéthónapi fogházbüntetésre ítélte Feleky szerkesztőt. Felelősséget folytán az ügy a királyi ítélőtábla elé került, ahol a felelősségi tárgyalást ma délben 12 órakor kezdte meg a tábla Degré-tanácsa.

Kiszely Istvánnak, az Ébredő Magyarok Egyesülete ügyvédjének felszólalása után Feleky védője, Bródy Ernő dr. mutatott rá arra, hogy

mikor az Országos Kaszinóból kizárnak egy tagot, aki csak rágalmozást követett el, ugyanakkor az Ébredő Magyarok Egyesületében gloriifikálják azt az embert, aki súlyos büntesekelményekkel van vádolva.

Az egyesületet nem lehet tagjaitól elválasztani, az pedig köztudomású tény, hogy Héjjas Iván és mások tagjai az Ébredő Magyarok Egyesületének.

Ezután Feleky Géza dr. tartotta meg védőbeszédét. Azt fejtette, hogy nyolevan gyilkosságot állapítottak meg Héjjas Ivánról, akit az ÉME a lel-

nökévé választott. 1919 decemberében

a nemzeti hadsereg akkori főparancsnoksága bélyegezte meg Héjjas és nevezte rablóbandának azt a különítményt, amely Héjjas mögé sorakozott.

A törvényszéki tárgyaláson kijelentette az ébredők jogi képviselője, hogy Héjjas Iván és Zilahy-Kiss Jenő már nem aellenőkei az ÉME-nek. Ezt nagy megnyugvással vettem tudomásul, — mondta Feleky — mert a magyar közélet tisztulását láttam ebben is.

A köztudatban él, hogy az utóbbi esztendő halálra ítélt gonosztevői milyen egyesületek voltak a tagjai.

Rumbold Attila volt osztályfőnöke az ébredőknek. Márffy pedig a IX. kerületi nemzeti-delmi osztály vezetője.

— 1920 nyarán, három nappal azután, hogy a hadbíró ítéletben bélyegezte meg gyilkosságok és rablások felbujtójaként Héjjas Ivánt, az ÉME szükségesnek tartotta Héjjas rehabilitálni és neki elégtételt adni. Elismerem, hogy az ÉME-nek ma már mások állanak az élén, de ugyanazon célra törek-szenek ezek is, legfeljebb más eszközökkel.

Igen súlyos morál insanityben szenvedtek az Ébredő Magyarok Egyesületének tagjai, mikor Héjjas aellenőkké választották.

A gyilkosságok elkövetői a büntetés a lól kibújhhatnak és megbújhhatnak, de az erkölcsi világrend nem jeledkezhetik meg

Pénzéért

joggal a legjobbat követelheti. Ne tegyen tehát költséges kísérleteket, hanem maradjon meg régi jelszava mellett: Én csak a valódi „FRANCK“ kávépótlékot

a „kávédaráló“ védjeggyel veszem.

a búncselekményekről.

Héjjas, mikor a bíróságok már megbélyegezték, díszhintón járta be a vidéket és virágbokréttakkal fogadták, mikor az ÉME vidéki központjait ment megszervezni. Az atrocitások rossz álmai már régen nem lennének sehohol s Héjjas is rég elfelejtett ember lenne, ha az ÉME nem emelte volna közéleti polcra.

Rövid tanácskozás után a királyi ítélőtábla Degré-tanácsa jóváhagyta a királyi törvényszék Törekv-tanácsának kéthónapos fogházbüntetését. Feleky és védője, Bródy Ernő, a tábla ítélete ellen semmisségi panaszt jelentettek be.

Uferini repülőgépen érkezett Debrecenbe

Budapestet egy-kettőre meghódította, hosszú hetekig életet öntött egy halódó színházba, mindemmap telegyűjtve b büvészetének csodáival s most előt, hogy a vidéket is bámulatba ejtse: Uferini Alfredo és Illuzionista társasága. Repülőgépen jött társulatával és külön díszletei, amelyek nélkül sehohsem látszik, ma este amnyira megtörtötték a Csokonai-színházat, hogy alig lehetett megtartani a „Süt a nap“ előadását.

Igy vonult be őnapios vendégszerelésre, szinte előre bizonyosan, hogy Debrecenben is győzzen fog, hiszen a fantáziát csaknem jobban izgatja, a közönség kíváncsiságát jobban felkelti büvészeté, mint a tucatoperettek akárhánva.

Kinevezték a főváros törvényhatóságának tagjait

Budapest, június 16. Ma érkezett meg a székesfőváros kormánybiztosi hivatalához azoknak a névsora, akiket a kormányzó a székesfővárosi törvényhatósági bizottság tagjaivá a törvény rendelkezésének megfelelően kinevezett. A kinevezett törvényhatósági bizottsági tagok névsora a következő:

A budapesti ügyvédi kamara r szeröl Papp József dr., Venczel Árpád dr. és Rásó Lajos dr., a budapesti mérnöki kamara részéről Hermann Miksa, Pompéry Elemér és K. Császár Ferenc, a budapesti orvosok szövetsége részéről Vladár Márton dr., Grosch Károly dr.,

Hodossy Gedeon dr., a Duna-Tisza közti mezőgazdasági kamara részéről Staub Elemér és Gavlioffer Iván, a budapesti közgyűzői kamara részéről Rónay Károly dr., az országos képzőművészeti tanács részéről Korb Flóris műépítész, az 1925. évi XVII. t.-c. alapján Belatiny Arthur pezsngőgyáros, Bitner János hentesmester, Gschwindt Ernő gyárigazgató, nemzeti képviselő, Nagy Antal asztalosmester, Kállay Tamás nemzeti képviselő, Homan Bálint, a nemzeti múzeum főigazgatója és Simon Emil, a József-műegyetem rektora.

HIREK

— **Előadás a forgalmi adó általános adó reformjáról és a forgalmi adó reformjáról.** A vasárnapi hívatóság lap mellékleteként jelent meg a pénzügyminisztérium régen várt rendelete, amely a forgalmi adó általános adó reformját egységesen szabályozza. Mirebogy a a rendeletben a kisiparosokra nézve rendkívül fontos rendelkezések vannak, amelyekkel az ipartestület elnöksége az iparosokat megismertetni kívánja, folyó hó 19-én, pénteken este fél 7 órakor az ipartestület nagytermében, az ipartestület elnökségének felkérésére dr. Diczig Alajos kamarai s. titkár a forgalmi adó általános adó reformjáról előadást fog tartani. Etre az előadásra felhívja az ipartestület elnöksége tagjainak figyelmét s kéri őket, hogy saját okulásuk érdekében is az előadás meghallgatására mentől számosabban jelenjenek meg. Tekintettel arra, hogy a forgalmi adó reformja a kereskedőket is érdekli és az általános adó reformja a kereskedőkre is bizonyos mértékben kiterjed, az ipartestület elnöksége szívesen látja vendégül a kereskedőket is.

— **Tragédia a temetőben.** Budapesti tudósítónk jelenti! Ma délután a Farkasréti temető halottas házából temették volna Maithényi Gyula százados feleségét. A temetésen megjelent az elhunyt fiatal asszony férje is, aki melletti a temetési szertartás megkezdődött volna, előlőrtotta revolverét és szívenlőtte magát.

— **Jön Lerbier kisasszony legényélete.**

— **Meghívás.** A debreceni ízr. hitközség 1925. évi június hó 21-én, vasárnap délelőtt 9 órakor József kir. herceg-utcai (26. szám, emelet) tanácstermében tisztújító nagygyűlést tart, melyre a hitközség összes választói joggal bíró tagjai tisztelettel meghívottak. Debrecen, 1925. június hó. Dr. Keller József sk., a választási bizottság elnöke. Tárgy: Elnök, alelnök, három előjáró, három helyettes előjáró, négy gondnok és négy feladatlási bizottsági tag választása. A tisztújító nagygyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül reggel kilenc órakor kezdődik és tart megszakítás nélkül délután négy óráig, amikor a szavazó-helyiség elzáratik és ezután már csak azok szavazhatnak, akik addig a szavazó helyiségbe érkeztek.

— **Hol nem lesz villany?** Értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy a hálózatunkon eszközözendő munkálatok miatt a következő helyeken és időben: F. hó 17-én, szerdán reggel 6-7-ig és d. u. 3-4-ig Ispoltály, Késes, Salétrom-utcaikon, Délsoron és Vargakertben reggel 6-tól d. u. 4 óráig a Szoboszló-úton, F. hó 18-án, csütörtökön reggel 6-tól d. u. 4 óráig a Széchenyi-úton, Széchenyikert, Tiszviselő-telepen, Kishegyes-úton és a Hatvan-utcai kertben és ezek környékén nem lesz áramszolgáltatás. Világítási Vállalat.

— **Jelentkezzenek a munkanélküli mezőgazdasági munkások.** A földművelésügyi minisztérium rendelete szerint július hó 1-éig bejelentendő, hogy mennyi a városban az aratási és cséplési munkanélküli maradt mezőgazdasági munkások száma. Felhívottak az érdekeltek, hogy e végből a hatóságai munkaközvetítő hivatalnál (Széchenyi-u. 3.) f. hó 20-áig jelentkezzenek.

— **Jön Lerbier kisasszony legényélete.**

— **Ruhát a fogházakból szabaduló embertársainknak.** A fogházmisszió vezetősége azzal a kéréssel fordul Debrecen város nemeslelkű adakozóihoz, hogy használt felső és alsó ruhákat, cipőket küldjék a fogházakból szabaduló embertársaink felruházására. A névvel és lakáscímekkel ellátott szerzetadományokat, melyek időről-időre a helyi lapokban nyújtattunk — a Kossuth-utca 33. sz. alá küldendők.

— **Előadás az anya- és csecsemővédelemről.** A Debreceni Stefánia Szövetség és az Országos Közegészséges Egyesület debreceni osztálya június 21-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel mozgóképes előadást rendez az Uránia mozgószínházban. Az előadás keretében dr. Pollermann Arthur főorvos, miniszteri osztálytanácsos ismerteti az anya- és csecsemővédelem legfontosabb kérdéseit s vetített képekkel illusztráltan mutatja be az amerikai anya- és csecsemővédelem nagyszabású szervezetét. A mozgóképek sorrendje a következő: I. Nemzeti Otthon. Hogyan gondozzák a gyermeküket? (1. felvonás.) II. Apólonőkezelés Amerikában. (1. felvonás.) III. Az anya egészsége; a gyermek egészsége. (2. felvonás.) IV. A legnagyobb kérés. Mindent a gyermekért. (2. felvonás.) V. A nő az otthon egészsége. (1. felvonás.) VI. A védőnő hivatala. (2. felvonás.) Jegyek a párhuzamos kivételével ingyenesek s ugye ezek, mint a párhuzamosságok csütörtökötől kezdve a népiéleti hivatalban kaphatók s az előadás napján a pénztárnál. A párhuzamosság ára 10.000 korona.

— **Elítéltek egy késelő mészáros-legényt.** Véres verekedés zajlott le 1923 novemberében a debreceni vághid környékének egyik kocsimájában. Szabó János és Miklósi András mészároslegények ittas állapotban összeszóalkoztak egymással s az így támadt verekedés közben Szabó János Miklósi Andrást mellbe szarta, Miklósi közel egy évig betegeskedett a szúrás után. A debreceni törvényszék ma Szabó Jánost súlyos testi sértés büntette címén 6 hónapi börtönrre ítélte.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik a statusquo ízr. elemi iskola gyermekelőadásának akár erkölcsi, akár anyagi érdekeit előmozdítani szivesek voltak, továbbá Kardoss Géza színgazgató úrnak, aki az előadásához szükséges kellékeket szívesüljes készséggel átengedvén, az előadás sikeréhez nagyban hozzájárult, ezúton mond hálás köszönetet az iskola igazgatósága.

— **Jön Lerbier kisasszony legényélete.**

— **Vizsgal jutalomkönyvek írás választékban 7350.— kor.-tól feljebb kaphatók Hegedűs és Sándor rt könyvkereskedésében, a főposta mellett.**

— **Préce kárpitós,** Hatvan-u. 41. sz. miniféle kárpitós munkát vállal.

— **Molykár ellen** siessünk biztosítási Végül szörmeáruházban, Piac-utca 4.

— **Minden kereskedőnek, vállalatnak, részvénytársaságnak stb. nélkül lehetetlen a most megjelent Az államháztartás egyensúlyának helyreállításáról szóló 1924:IV. t.-c. alapján kiadott rendeletek.** Hív. kiadás. Ára ezer korona. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében a főposta mellett.

— **Uszaj tanulhat a Margit uszodában, tandíj 60.000 korona**

— **Legújabb francia divatlapok:** Vogue 30.000, Jardin des Modes 24.000, Casaque 96.000, Croquis Parisien 100.000, Paris Élégant 70.000, L'Art et la Mode 24.000, Le Chic de Paris 20.000, Bade saison 50.000, La Femme Mondain 100.000, Elegances d'Été 135.000, Les Modes d'Été 60.000, stb. stb. valamint külföldi szépirodalmi lapok: L'Illustration 30.000, Graphic 36.000, The Sketch 45.000, stb. Kaphatók Hegedűs és Sándor r. könyvkereskedésében a főposta mellett.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZERDA: *Uferini*,
CSÜTÖRTÖK: *Uferini*,
PÉNTEK: *Uferini*,
SZOMBAT: *Uferini*,
VASÁRNAP délután: *Uferini*, Este: *Uferini*.

Uferiniek nem lépnek fel a Vigszínház-mozgóban

A világhírű Uferini illuzionista csoport Debrecenbe érkezése kapcsán olyan hírek kerültek forgalomba, sőt láttak napvilágot plakátokon és röpcedulákon, hogy Uferiniek az egyik helybéli mozgószínházban is fellépnek Csokonai színházbeli vendégszereplésük után. Mint a csoport igazgatója, kijelentem a nyilvánosság előtt, hogy Uferini csoport a Csokonai-színházban lép fel és vendégszereplése után a társulattal együtt Szegedre utazik el. Mozgószínházban már csak azért sem léphet fel, mert díszletei, technikai felszerelése és művészi produkciói csak komoly, nagy színpadokon érvényesülnek.

Darányi Ernő

Az Uferini Társaság igazgatója.
Előttünk: Müller Mátyás,
Thury Levente.

A színházi iroda hírei:

Uferini társulatával ma, szerdán kezd meg vendégtájkát csodás mutatványával.

Uferini fogalom a csodák terén is. Az egész világ elismerte már, hogy Uferini és társulatához hasonló ember még eddig nem produkált. Hozzájárul a megfoghatatlan mutatványok-

hoz a könnyedség és elegancia, amelyekkel a csodával határos produkcióit bemutatta, úgy hogy méltán rászolgál a „bűbájos” jelzőre, mellyel mindenütt kitüntették.

Uferini és társulata szédületes búvészelőadása szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton este 8 órakor kezdődnek. Vasárnap két előadást tart a mester és pedig délután fél 4 és este 8 órakor.

Előre váltsa meg jegvét az Uferini előadásokra, ha ezt a csodát látni akarja.

Mozgószínházak:

VIGSZÍNHÁZ: Mindenki könyve, mindenki filmje „A biblia”, mind a két rész egy előadásban, 3 óras előadások.

URÁNIA: Fox, világattrakció: Barbara La Marr és John Gilberte parádés szereplésével „Arab szerelem”, afrikai kaland, 5 felvonásban, nagy kísérő műsorral.

„MÉTEORBAN” csütörtökön „A győzedelmes asszony” és „Szökik a nóm”, 2 sláger egyszerre! Előadások 7 órától. Csak felnőtteknek.

SPORT

A Debreceni Uszók Egyesülete

átal június hó 28-án délután megtartandó országos uszóversenyek feltevélei: 1. Gyermekek versenyek: a) 50 m. mell uszás, b) 50 m. hát uszás, c) 50 m. gyors uszás, 2. Ifjúsági versenyek: a) 50 m. mell uszás, b) 50 m. hát uszás, c) 50 m. gyors uszás, d) 3x50 m. vegyes staféta, 3. Debrecenieknek: a) 100 m. mell uszás, b) 50 m. oldal uszás, c) 3x50 m. vegyes staféta, 4. Hölgyversenyek: a) 100 m. mell uszás, orsz. nyilt, b) 50 m. hát uszás, orsz. nyilt, c) 50 m. gyors uszás, orsz. nyilt d) 3x50 m. vegyes staféta, orsz. nyilt, 5. Pöversenyek: a) 100 m. mell uszás, országos nyilt, b) 100 méteres hát uszás, országos nyilt, c) 100 m. gyors uszás, országos nyilt, d) 200 m. mell uszás, országos nyilt, e) 400 m. uszás, országos nyilt, f) 3x100 m. gyors uszás, országos nyilt, g) 4x100 m. gyors uszóstaféta, országos nyilt, 6. Műugrás: 3 előírt ugrással, 3 szabadon választott előírt ugrással, Fejes előre nekifutással, karlevegővel, Auerbach csuka helyből, félúró előre, 7. Vízipóló, Pálva hossza 50 méter. A versenyen indulhatnak a MUSz. által szabályszerűen leigazolt fővárosi, vagy bármely kerületbeli versenyzők. Nevezési díj: a gyermek, ifjúsági debreceniek versenyében 5000 K. Hölgy- és főversenyekben 10.000 K. Nevezéseket legkésőbb június 24. este 6 óráig Acél Imre ker. előadó címére Debrecen, Széchenyi-u. 5. sz., II. küldendők. Elkésve vagy tét nélkül érkezett nevezések semmi körülmények között sem vétettek figyelembe. A nevezések jelet a DUE. vezetősége dönt egyes nevezéseket indokolás nélkül vissza is utasíthat. Díjazás: A gyermek-, ifjúsági és a Debreceniek versenyekben I. ezüstözött érem, II. bronz, III. bronz. A hölgy- és főversenyekben: I. aranyozott nagy érem, II. aranyozott kis érem, III. ezüstözött érem, II. díj 3, III. díj 5, IV. díj 7 induló esetén adatik ki. Az országos nyilt versenyek számai külön tiszteletdíjazottak. A versenyen a MUSz. versenyszabályai az irányadók. Debrecen, 1925 május 10. Vértessy Lajos sk. ügyv. elnök, Eröss Sándor sk. ügyv. alelnök, Acél Imre sk. főtitkár. Látta a Musz. T. E. K. intéző bizottsága. Acél Imre sk. ker. előadó, Vértessy Sándor sk. elnök. Látta és a MUSz. nevében jóváhagyta: Zsoldos László sk. főtitkár.

A DKASE csütörtökön este 8 órakor labdarúgó szakosztályi ülést tart.

Észak-Kelet ifjúsági válogatott mérkőzés lesz vasárnap Miskolcon. A keleti kerület ifjúsági szövetségi kapitánya a mérkőzés előkészítésére csütörtökön Nyiregyházán triálmérkőzést tart a debreceni és nyiregyházai játékosok bevonásával. Debrecenből a következő játékosok jelöltettek

A Margit-fürdő nyári szabaduszodája megnyit.
Idény- és havi bérletek, kedvezményes fűzetjegyek az uszoda pénztáránál válthatók.

és elegancia, ame-
határos produk-
hogy méltán rá-
jelzőre, mélyel
k
ta szédületes hü-
lán, esütörtökön,
n este 8 órákor
p két előadást tart
délután fél 4 és

legyét az Uierint
t a csodát látni
házak:
lindenki könyve,
blja", mind a két
3 óras előadá-
 attrakció: Bar-
n Gilberte pará-
Arab szerelem",
vonásban, nagy
esütörtökön „A
és „Szólik a
zerrel! Előadások
teknek.

RT
zók Egyesülete
délután megtar-
tarsenyének fel-
versenyek: a) 50
m. hát uszás, c)
P. Ifjúsági verse-
uszás, b) 50 m.
gyorsuszás, d)
Éta. 3. Debrece-
ngell uszás, b) 50
3x50 m. vegyes
enyek: a) 100 m.
t, b) 50 m. hát
50 m. gyors
3x50 m. vegyes
5. Póversenyek:
s. országos nyit.
uszás, országos
uszás, országos
uszás, országos
s. országos nyit.
staféta, országos
yors uszóstaféta,
ugrás; 3 előirt
választott előirt
mekifutással, kar-
esuka helyből,
óló. Pálva hosz-
senyen indulhat-
abályszerűen le-
bármely kerít-
vezetési díj: a
breceniek verse-
és főverse-
vezéseket legkés-
őráig Acél Imre
debreceen, Széhe-
dendők. Elkésve
vezetett nevezések
özött sem vétet-
vezések felett a
egyes nevezé-
vissza is uta-
termek-, ifjúsági
rsenyekben I.
onz. III. bronz.
yekben: I. ara-
aranyozott kis
érem, II. díj 3.
luló esetén ada-
nyit versenyek
rdíjazottak. A
rsenyszabályai
en. 1925 május
k. ügyv. elnök,
y. alelnök, Acél
a Musz. T. E.
Acél Imre sk.
ndor sk. elnök.
égen jóváhagy-
főttkár.

őn este 8 órá-
tályi ülés tart.
gizi válogatott
p Miskolcon. A
szövetségi ké-
előkészítésére
ázán trialmér-
és nyiregylhá-
ával. Debreceen-
osok jelöltettek

ja
gyek

ki: Hübner, Csonka, Vincze, Horváth,
Bobák, Kincs (DVSC), Torockay, Ko-
haidó, Kertész (DEAC), Fekete II.,
Weiszhausz (DTE), Kerecsi, Sarok és
Beluch (DKASE). A látékosok esüt-
örtökön délután 2 órákor indulnak a
nagyállomástról. Cipőt, nadrágot, ha-
nisnyát kötelesek magukkal vinni.
Esetleges akadályoztatásokat szerdán
estig jelentsek be a kerületnél az if-
júsági kapitánynál.

KÖZGAZDASÁG

20.000 koronával olcsóbb az új buza
A tőzsdeintézet hivatalos árfolya-
mai: Tiszavidéki buza 522-35, pest-
vidéki 520-32,5, rozs 405-10, árpa
320-30, sörárpa 380-420, zab 450-
70, tengeri 302-307,5, korpá 237-240.
A Magyar Nemzeti Bank hivatalos
valutaárfolyamai: Angol font 344,000
-347,000, Cseh korona 2096-2118,
Dinár 1227-1249, Dollár 5-ös bi-től
felé 70,450-71,230, Dollár kisebb
banki 70,350-71,230, Francia frank
3375-3399, Lengyel márka 13,470-
13,624, Lei 328-330, Leva 510-518,
Lira 27,34-2762, Német márka 16,675
-16,839, Osztrák korona 9990-10,050
Hollandi forint 28,280-28,486, Sváici
frank 13,780-13,864, Dán korona
13,260-13,400, Svéd korona 18,760-
18,928, Norvég korona 11,780-11,950,
Belga frank 3297-3329.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel van szerezsem értesíteni
Hajdúvármegye nagydémű közönségét,
ismerőseimet és barátaimat, hogy a
Budapesten már általuk ismert és kedvelt

„Imperial” nagyszállója

(Budapest, Rákóczi-ut 90.,
a keleti pályaudvar közelében) éttermét
megvettem s azt újonnan átalakítva
megnyitottam.

Modot kívánok nyújtani Hajdúvármegye n. é. közönségének, ismerőseimnek és barátaimnak, hogy budapesti tartózkodásuk alatt régi, kedvelt szálló dájukban és vendéglőmben meleg és kedves otthonra találjanak, miért is a legmérsékeltbb árakkal, jó magyaros konyhával, uradalmi és saját termései fajboraimmal mindenkor és legteljesebb bizalmukat továbbra is kiérdemeljem.

Délben menü, a kész ételekből ezabadon választható, **K 18,000**.-

Naponta d. e. 10 óráig **csontlus v. tányérhus velős csonttal, piritóssal K 15,000**.-

Naponta a halászlét elő-
halakból, bárkánkból **BUCKSKY vendéglős és szakács személyesen főzi.**

Minőségben és olcsó árban mi ve-
zetünk.

Ha jól evett és ivott, mondja el ismerőseinek.

Szíves pártfogásukat kérve,
vagyok tisztelettel

BUCKSKY

vendéglős és szakács,

az Opera Étterem és Vezekló Pince
Andrássy-ut 25.

az Imperial Étterem és a Kis Vezekló Pince
Rákóczi-ut 90.
tulajdonosa.

FESTÉKET,

padlóakkot, brunolint, terpen-
tint, firniszt, zománclakkot és
minden színű porfestéket ki-
váló minőségben, nagyon olcsón
vásárolhat

STERN festéküzletében,
Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Fa- és vasbutorokat

épület- és kertibutorokat
fényez és mázol jutányosan
BALLÓ KÁROLY festő
Csapó-utca 49.

Keztyűk készítése

és javítása olcsó árak mellett
Kossuth-utca 58.

A legszebb fürdőcikkék legolcsóbban Havas harisnyaáruházában

szerezhetők be Bádogos-utca 1., (Tisza-palota.)
Fürdőruhák, dresszek, fürdőköpenyek és flottiranyagok óriási választékban.
Selyem harisnyák minden színben
39 ezer koronáért újra kaphatók.

Befőttes és ugorkás üvegek

nagy mennyiségben érkeztek. Olcsó árban beszerezhetők
BLATTNER GYULA üveg- és porcellán üzletében
Piac-utca 89.
Royal-szállodával szemben. — Telefon 468.

FEST LENGYEL TISZTIT

mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
Csapó-utca 28.

Mindentelre újdonságok legolcsóbb napi áron beszerezhetők
SZABÓ ÉS ZENGEVALD
rőfös- és rövidáru üzletében Szent Anna-u. 3.
Costüm és divatos női és férfi szövetek,
továbbá harisnyák, keztjük nagy választékban.

KUN JÓZSEF késműves-
műköszörüs
Széchenyi utca 1.
Javítások jutányos áron.

Paplanvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok.
Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECZENI, Kossuth-u. 11.

Minden kereskedőt, vállalatot érdekel az új mérlegvalódiságról

a kereskedői mérleg valódisá-
gának helyreállítása tárgyában
kiadott 4200/1925. P. M. rende-
let és a kereskedelmi törvény
ezzel kapcsolatos rendelkezései.

Összeállította

Dr. Niedermann Zoltán.

Ára 12,000.- korona.

Kapható:

**Hegedüs és Sándor r.-t.
és Aczél Antiquariuma**
könyvkereskedéseiben.

Tüzifa-árlejtés.

A debreceni református egy-
ház az iskolái részére szüksé-
ges mintegy 40 vagon I. oszt.
hasáb tűzifa szállítására „zárt
írásbeli árlejtést hirdet”. Az
ajánlatok 1925. évi június hó
22-én, d. e. 12 óráig adandók be
dr. Szabó Ferenc egyházi ügy-
védnél, József kir. herceg-u. 35.
sz., ahol a szállítási feltételek
is megtudhatók.

Küldöttség.

Fournér

épület- és butorvasalások
Bészler Lajosnál
Széchenyi-u. 2.

Ócska tankönyvekért

legtöbbet fizet
Aczél Antiquarium.

Tisztelettel értesítem a nagydémű közön-
séget, hogy a **Kansz temetkezési vállalat**ot
megváltam és

saját temetkezési vállalatot

alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak
mellett temetéseket elvállalok.

A nagydémű közönség pártfogását kéri

Jancsó Kálmán asztalosáru- és fakoporsó-gyára.

Telep és telvevő iroda: Debrecen, Bárczi-u. 3. Telefon 10-35.

3 cikk:

három sláger!

Nyersselymek

minden szín- **76** ezer
ben métere **K-tól**

Liberty batisztok

minden szín **30** ezer
ben métere **K-tól**

Harisnyák

minden **10** ezer
divatszínben **K-tól**

Frank Miklós

divatházában

Piac-utca 16. sz.

(Alföldi Takarékpalota.)

Lakatos műhely

Cserepes utca 6.

PAPP GYULA
vállal minden műlakatos vasmunkát
olcsó ár mellett.

FIGYELEM! Mig a készlet tart!

Hogy a n. é. közönség olcsón hozzá-
juthasson, raklárón levő ripsel bevont

SEZLONOK

mélyen leszállított áron kaphatók:
Précz kárpitos, Hatvan u. 41.

Vizezeték

szereleéseket, csatornázási munkála-
tokat és javításokat jutányosan készít
Nagy József szerelő,
Burgondia-utca 1.

Női kalapok

legolcsóbban beszerezhetők
Lauer és Fülöp
kalapszalomban Rákóczi-utca 9.
Ugyanott alakítások jutányosan, leg-
újabb modellek után.

Takács Imre

hangszerkészítő
Zongora hangoló.
Orgona és Harmonium
javítást vállalok
Piac-utca 56. sz.

Tűzhelyek

készítést és javítást felelősség
mellett vállalja
KRAMER műlakatos
Hatvan-utca 4.

126/1925. vh.

Árverési hirdetmény.

A püspökladányi kir. írásbíróság
853/1925. számú végzése folytán Bleier
Festvérek cég. javára Steiner Sándor
p.-ladányi lakostól 11.683,400 kor.
tőke és jár. ereiég lefoglalt és
22.130,000 koronára becsült ékszerek,
órák és egyéb ingóságok az 1925. évi
június hó 18-án, d. u. 3 órákor Pü-
spökladányban, végrehajtást szenvedett
üzletében megtartandó nyilvános bírói
árverésen a legtöbbet ígérőknek azonn-
nali készpénzfizetés mellett, szükség
esetén becáron alul is el forának
adatni.

Hajduszoboszló, 1925 június 1.

Pál Ferenc.

kir. írásbíróági végrehajtó.

